

[Ebba Strange]

med at tage ind nu, fordi man ikke har den personalemæssige styrke til at kunne klare det. Det går – og det har den lægerapport vist, som vi har fået for nylig, og som skulle prøve at gøre konsekvenserne af nedskæringerne i daginstitutionerne op – ikke bare – hvis det så endda var det, og det er slemt nok – ud over de børn, der har et handicap, men det går også ud over de andre børn, fordi meget af de voksnes tid går med at tage sig af de handicappede, og når der ikke er personale nok, går det simpelt hen ud over alle børnene. Så vi må i hvert fald have kigget på de normeringer, inden vi beslutter disse ting.

Så er jeg selvfølgelig også meget skuffet over at se, at socialministeren, der går ind for gratis daginstitutioner til alle børn, i hvert fald hvad angår forældrebetaling, nu begynder at operere med, at der skal betales for børnehavesteder for børn, der har handicap. Og jeg kan slet ikke få det til at passe sammen med det, der sorterer under undervisningsministeren, hvor der i et af forslagene står, at kommunerne skal iværksætte specialpædagogisk bistand for børn under den undervisningspligtige alder. Hvad i alverden er det så, vi skal? Skal vi til at slås om, hvorvidt vi skal hen i en børnehave, som vi skal betale for, eller skal vi under en undervisningsministeriel bistandsinstitution, hvor vi går gratis, eller hvad er det? Jeg har set i bemærkningerne til lovforslaget, at man hovedsagelig tænker på børn med talevanskeligheder og hørevanskeligheder, og jeg ved, at de har meget brug for tidlig stimulering, men jeg ved også, at vores åndssvage børn har brug for meget tidlig stimulering. Det gjorde jeg en hel del ud af den 1. februar. Jeg synes ikke, man kan være bekendt i dette folketing at vedtage, at man skal begynde at opkræve betaling for de her ting.

Med hensyn til skolesituationen er det socialistisk folkepartis mål, at så mange som muligt skal undervises i den almindelige folkeskole, men igen er det selvfølgelig et spørgsmål om ressourcer, som jeg har nævnt, og så er det et spørgsmål om mennesker og et spørgsmål om individer. Jeg tror, det er fantastisk vigtigt, at den integration, der skal foregå, kommer til at foregå i et tempo, der er afpasset efter de enkelte personer, som det drejer sig om, først og fremmest selvfølgelig børnene, men også lærerne, altså at integrati-

onen foregår i et tempo, som man kan magte.

Så vil jeg også meget gerne have tilbageført undervisningsretten til det 21. år. Vi ved, at de børn og de unge mennesker, vi har at gøre med her, er børn og unge mennesker, der kan lære ganske meget, men som er væsentlig længere tid om det end børn, der ikke har de vanskeligheder som de børn og unge, disse lovforslag handler om. I en tid, hvor vi oven i købet har den kolossalt store ungdomsarbejdsløshed, og hvor vi godt ved, at de mennesker, det her drejer sig om, er de mest udsatte, også når det drejer sig om at komme ud på arbejdsløshedsmarkedet, synes jeg, det ville være meget vigtigt, at vi kunne bibeholde undervisningsretten til det 21. år.

Jeg har selvfølgelig studeret de forslag, der ligger om fritidsundervisning for voksne, og ved, at undervisningsministeren nok vil svare, at der vil blive givet fritidsundervisningstilbud, der vil kunne tilgodese det formål, som den nugældende undervisning opfylder i dag. Jeg er selvfølgelig tilfreds med specialundervisningen til børn i skolealderen til det 18. år, men ville altså gerne have den udvidet til det 21.

Jeg vil gerne i forbindelse med spørgsmålet om fritidsundervisningen, der altså skal klare de her ting for de voksne, spørge socialministeren – og hvis hun ikke kan svare nu, kan vi få det opklaret i udvalget – om det er helt sikkert, at de elever, der deltog i det pædagogiske træningscenters arbejde ude i Gentofte, som måtte lukke sidste år, i dag modtager et lige så kvalificeret undervisningstilbud, som de gjorde, inden det blev lukket.

Endelig skal jeg til slut nævne spørgsmålet om forbrugerindflydelse. Jeg har set med tilfredshed, at socialministeren vil oprette et centralt rådgivende organ, og at socialministeren siger, at amterne kan oprette sådanne. Jeg tror, det er vigtigt, at vi i lovgivningsform beslutter herindefra, at det skal amterne gøre. Jeg tror, det er fantastisk vigtigt i den nye situation, som amterne kommer til at stå over for, at de har et sådant rådgivende organ, og at dette rådgivende organ omfatter både personalegrupperne, der arbejder inden for de forskellige forsoresgrene, og forældrene, og at det selvfølgelig også har repræsentanter for de forskellige handicaporganisationer, sådan som socialministeren selv er inde